

STADIFIKIMI I KANCERIT TE PULMONIT ME TOMOGRAFI TË KOMPJUTERIZUAR

MARJETA TANGA, GJERGJI VRETO, NIKOLLAQ LEKA, FATMIR BILAJ,
ERJONA ABAZAJ, MISHEL QRINXHIU*

Summary

THE STAGING OF LUNG CANCER WITH A COMPIUTERIZED TOMOGRAPHY

Lung cancer is the leading cause of cancer death in both men and woman. There are two main categories of lung cancer.

1. Non-small cell lung carcinoma (85 to 87%): The most common types of non-small cell lung carcinoma are squamous cell carcinoma, adenocarcinoma and large cell carcinoma.

2. Small cell lung carcinoma: this cancer accounts for about 13 to 15% of all lung cancers. It is very aggressive and spreads quickly.

The most widely used system for staging bronchial cancer is the TNM classification. TNM staging includes information on the size of the tumor, nodes involvement and distance spread of the tumor.

Kanceri bronkial është tumori më i shpeshtë malinj dhe shkaku më i shpeshtë i vdekjeve nga kanceri në mbarë botën. Incidenca e tij është më e madhe në moshat 45 deri në 70 vjec dhe cuditërisht është parë një rritje e incidencës tek gratë dhe shkaktar për këtë është parë përdorimi i duhanit.

Në etiologjinë e kancerit bronkial shkaku kryesor rezulton të jetë përdorimi i duhanit duke qënë shkaktar në afërsisht 85% të rasteve të diagnostikuara me këtë sëmundje. Ndërsa në 15% të rasteve që ngelen duket që ka më shumë se një shkaktar për sëmundjen. Studime të ndryshme tek këta pacientë kanë zbuluar një mutacion në gjenin e receptorëve për faktorin e rritjes epidermale. Por faktorit gjenetik i shtohen edhe faktorët rrethues sic janë ekspozimi ndaj disa elementëve karcinogjen si azbest, arsenik, kromi, etj të cilët janë faktorë risku që favorizojnë kancerin bronkial. Pacientët me kancer bronkial kanë shenja klinike të ndryshme por simptomat më të shpeshta tek këta pacientë janë kollë, hemoptizia, rënie në peshë, dhimbje kraharori etj. Kanceri bronkial klasifikohet nga ana histologjike në dy kategori të kancerit bronkial.

1. Kanceri me qeliza jo të vogla (85-87%) tipet më të shpeshta të kancerit bronkial janë kanceri me qeliza skuamoze, adenokarcinoma, dhe kanceri me qeliza të mëdha.

2. Kanceri me qeliza të vogla: ky kancer përfshin 13 dhe 15% të kancerit bronkial. Ky tip është shumë agresiv dhe përhapet shumë.

Stadifikimi i kancerit bronkial përfshin vlerësimin e përmasave të tumorit, infiltrimi i indeve përreth dhe pranisë ose jo të metastazave në limfonodula mediastinal apo në distancë dhe në organet e tjera. Stadifikimi i kancerit bronkial është vendimtar në përzgjedhjen e pacientëve që përfitojnë nga terapia kirurgjikale, por edhe për planifikimin e radio dhe kimioterapisë tek këta pacientë

Stadifikimi i kancerit me qeliza jo të vogla

· CT-ja është e rëndësishme në planifikimin terapeutik dhe na jep informacion për prognozen e sëmundjes.

· Klasifikimi më shumë i përdorur është TNM.

Stadi T na jep informacion për tumorin dhe shtrirjen e tij, stadi N na jep informacion për